

honom. — *Syn.* Kostnadsfritt, Gratis. — 4) Utan stöd eller hjälp. *Barnet kan redan gå f., utan ledband eller hjälp.* — 5) På ett öppet ställe. *Huset står, ligger alldeles f.,* är ej omgifvet af andra. — 6) Ledigt ifrån arbete, göromål. *Hafva f. I morgon har jag f. hela dagen.* — 7) Utan straff, utan fara för förebråelser, bannor, straff, o. s. v. *Här kan man f. gå. Det kan man f. göra. Gör det f.,* gerna, med tillåtelse; jag ger lof dertill. *Han må f. komma, göra det!* det är ingenting, som hindrar honom att. . . . *Tala f.* (jfr. 1, 9 o. 10). *Här kan man tala f., utan att behöfva frukta lyssnare.* — *Syn.* Ostraffadt, Gerna, Med tillåtelse, Med lof. — 8) Med fritt skick, med frihet i hållning, fasoner, o. s. v. *Föra sig f. Föra kroppen f.* — *Syn.* Ledigt, Otvunget. — 9) Uppriktigt, frimodigt, öppet. *Tala f.* (jfr. 1, 7 o. 10). *Säg f. ut, hvad du tänker om den saken. Jag tillstår f., att . . .* — 10) På ett alltför fritt, opassande sätt. Helst med åtföljande adverb. *Tala f.* (jfr. 1, 7 o. 9). *Tala allt för f., mycket f. Han talar alltid så f., att anständiga fruntimmer icke kunna afhålla sig ifrån att rodna.* — *Syn.* Oanständigt. — 11) På ett utsväfvande, vällystigt sätt. *Lefva f.* (jfr. 1 o. 3). *Han lefver f., så länge det räcker.* — 12) *F.,* i åtskilliga sammansättningar, utmärker frihet ifrån något, t. ex.: Dragfritt, Kostnadsfritt, Tullfritt.

FRITTA, frī'tta, f. 1. (vid glastillverkning) Glassats, hvari beståndsdelarne blifvit noga blandade med hvarandra, innan fritteringen.

FRITTERA, v. a. 1. (vid glastillverkning) Uppvärma fritten nära till förglasning. — *Fritterande*, n. 4. o. *Frittering*, f. 2.

FRITÄNKANDE, a. 1. 1) Som tänker fritt och själfständigt, utan att grunda sitt omdöme på myndighet eller låta det förvillas af fördora. — 2) Som förkastar den uppenbarade religionens läror och blott antager den naturliga religionen.

FRITÄNKARE, m. 3. 1) En, som tänker fritt och själfständigt i alla ämnen. Brukas i denna bem. föga. — 2) En, som förkastar den uppenbarade religionens läror och blott antager den naturliga. — *Syn.* Naturalist, Deist.

FRITÄNKERI, n. 3. 1) Omständigheten, förhållandet, att någon är fritänkare (bem. 2). — 2) En fritänkares (bem. 2) åsigt.

FRIVECKA, f. 1. Vecka, då man har ledighet ifrån arbete, göromål, tjänst.

FRIVILLIG, a. 2. 1) Som göres, sker af fri vilja. *En f. handling. F. gåfva, afgift. F-t samtycke.* — 2) (om person) Som af fri vilja gör något. *F. arbetare, soldat.* — *S. m.* En, som af fri vilja gör tjänst i krig. *En f. De f-e.* — *Syn.* Volontär.

FRIVILLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara frivillig (bem. 1). *Samtyckets f.*

FRIVILLIGT, adv. Af fri vilja. *F. göra något.* — *Syn.* Sjelfmant, Opåmint.

FRIVOL, frivål', a. 2. (lat. *Frivolus*) Lättfärdig.

FRIVOLITET, frivålitét, f. 3. 1) Lättfärdighet. — 2) Lättfärdig handling, lättfärdigt tal, yttrande.

FRIÅR, n. 3. Se *Frihetsår*.

FRODAS, v. d. 1. (af *Frō*) 1) Växa yppigt. *I fet jord f. ogräset som bäst.* — 2) (fig. sam. om menniskor) Vara vid godt hull.

FRODIG, a. 2. 1) Yppigt växande. *Ett f-t gräs. F. växt, buske.* — *Syn.* Yppig. — 2) (om menniskor och djur) Vid godt hull. *Vara fet och f.* — Man säger äfv. *F-t ansigte, f. mage, f-a kinder*, o. s. v. — *Syn.* Se *Fet*.

FRODIGHET, f. 3. Egenskapen att vara frodig. — *Syn.* a) Yppighet. — b) Fetma, Hull, Godt hull.

FRODIGT, adv. På ett frodigt sätt. *Ogräset växer der f.* — *Syn.* Yppigt.

FRODLEM, frōdlēmm, m. 2. pl. — *lemmar.* (föga brukl.; fordom: *Frōlimbr*, således af *Frō*, semen virile) Se *Manslem*.

FRODVÄXT, a. 1. (föga brukl.) Som växer frodigt, yppigt.

FROM, a. 2. 1) Sedligt god till följe af gudsfruktan. *Religionens ändamål bör vara att göra menniskorna f-ma och tåliga.* — 2) Af naturen god, mild till sinnes; som villigt fogar sig efter andra, gerna vill lefva i sämja med andra. *En f. och god man. F. och enfaldig. Ett f-t barn. F. som ett lam. En f. stackare,* alltför estergifven. — *Syn.* Fromsint, God, Saktmodig, Beskedlig, Gōdsint. — 3) (om sak) Som uttrycker, röjer, tillkännagifver, innebär någon af dessa egenskaper. *En f. min. Taga sig en f. min, uppsyn. F-ma drag, ögon. En f. blick. F. förtröstan. Ett f-t hopp.*

FROMHET, f. 3. 1) Sedlig godhet, som har sin grund i gudsfruktan. — 2) Naturligt godt sinnelag, höjelse att lefva i sämja med andra; stilla, fredligt sinne. — *Syn.* Saktmod, Beskedlighet, Fredlighet.

FROMMA, f. sing. oböjl. Se *Nytta*. Brukas endast adverbialt, i förbindelse med prep. *till*, t. ex.: *Det är till allas dråg f. att . . . Detta lände honom till f.* — Ordet börjar nu blifva något föråldradt och brukas nu mest i skämtsam stil.

FROMMA, v. n. 1. (föråldr.; bibl.) Gagna.

FROMSINT, a. 1. 1) From till sinnes. Jfr. *From*, 2. — 2) Som uttrycker, tillkännagifver fromhet. *Ett f. uppförande, beteende, väsende, skick.* — *Fromsinhet*, f. 3.

FROMT, adv. På ett fromt sätt, med fromhet. *Bedja, sueka f. till Gud. Han blickade så f. på mig.*

FRONDERA, frångdēra, v. a. 1. (fr. *Fronder*) Lasta, häckla regeringen. — *Fronderande*, n. 4. o. *Frondering*, f. 2.

Anm. Ordet har uppkommit af *la Fronde*, ett emot hofvet fiendtligt parti under Ludvig XIV:s minderårighet.

FRONDÖR, frångdö'r, m. 3. (fr. *Frondeur*) En, som lastar, häcklar regeringen. Jfr. föreg. ord.

FRONT, frānt, m. 3. (fr. *Front*, af lat. *Frons*) 1) Främre sträckan af en trupps soldater. *Anfalla i f-en. Göra f. emot fienden*, uppställa sig i linie mot fienden. — 2) Framsidan af byggnad, o. s. v. *Framsör f-en af lägret.*

FRONTFÖRÄNDRING, f. 2. 1) (milit.) En truppafdelnings rörelse, hvarigenom dess front vändes åt annan sida än förut. *Göra f.* — 2) (fig.) Ändring af åsigt, tänkesätt. Brukas för denna bem. mest i politisk mening.

FRONTISPIS, frāntispī's, (efter franskan) frānngtispī's, m. 3. (fr. *Frontispice*) Framsidan af en byggnad, helst då den är dekorerad.

FRONTMARSCH, frāntmārsch, m. 3. (milit.) Marsch rakt fram i full linie. [— *marche*.]

FRONTON, frāntōn, (efter franskan) frānngtānng, m. 3. (fr.) 1) Vanligtvis triangelformig takprydnad på en byggnad, helst öfver ingången. — 2) Dylig prydnad öfver dörrar ell. fönster i ett hus.

FROSK, frossk, m. sing. (t. *Frosch*) Svullnad i tandkötet på hästar.